

College van Burgemeester en Wethouders Tynaarlo
t.a.v. de heer P. Vemer
Kornoeljeplein 1
9481 AW Vries

T 0592 391 600
E info@wpda.nl
I www.wpda.nl

Uw kenmerk:
Ons kenmerk:

Contactpersoon: Secretariaat WPDA
Telefoonnummer: 0592-391801
E-mail: secretariaat@wpda.nl
Verzonden: 18-2-2022

Onderwerp: motie inkomstenvrijlating en motie meedoenpremie

Geachte heer Vemer,

Naar aanleiding van twee behandelde moties in de Raadsvergadering van de gemeente Tynaarlo van 8 februari heeft u mij op 10 februari verzocht om in beeld te brengen wat de gevolgen zijn als Werkplein Drentscha Aa deze moties uit gaat voeren.

Via deze brief geef ik aan uw verzoek gehoor. Ik zal dat doen op basis van het onderzoek dat in opdracht van de gemeente Tynaarlo is uitgevoerd door de heer Wim Eiselin van Stimulansz en mijn eigen bevindingen.

1. De motie over de inkomstenvrijlating

Allereerst is van belang vast te stellen dat de uitvoering van het beleid juist is geweest. Dit baseer ik op het onderzoek dat de heer Eiselin heeft uitgevoerd. Hij concludeert dat ten aanzien van de inkomstenvrijlating er geen sprake is geweest van een incorrecte uitvoering van het beleid. Ook constateert hij dat gemeentelijke besluiten uit die tijd onaantastbaar zijn en "kracht van gewijsde" hebben.

Van herstel van niet goed uitgevoerd beleid is daarom geen sprake, en het opvolgen van de motie betekent dat er nieuw beleid wordt vastgesteld met een invoerdatum in het verleden. Dit is zeer ongebruikelijk en, zoals de heer Eiselin aangeeft, gaat het dan om afzonderlijke gemeentelijke besluitvorming, die louter op politieke overwegingen gebaseerd is en niet op juridische.

De grondslag voor die besluitvorming is, nu er van een incorrecte uitvoering geen sprake is geweest, ruimer dan de bepalingen van de Participatiewet toestaan. Dat betekent dat het dan gaat om buitenwettelijk begunstigend gemeentelijk beleid, oftewel de gemeente houdt zich niet aan de wet.

A. De gevolgen van buitenwettelijk begunstigend beleid

Het uitvoeren van buitenwettelijk en begunstigend beleid kent de volgende risico's:

a. **Financieel fout**

De accountant rekent buitenwettelijk begunstigend beleid altijd als onrechtmatige uitgave en dus als financieel fout. De financiële foutmarge is 1% van het bedrag van alle genomen (financiële) besluiten. Boven deze foutmarge krijgt WPDA geen goedkeurende verklaring op de jaarrekening 2022.

De jaarrekening van WPDA maakt onderdeel uit van de jaarrekening van de gemeente, en de financiële fout bij WPDA werkt daarmee door in de financiële fout bij de gemeente Tynaarlo.

b. **Financiering uit re-integratiegelden**

Bij het toepassen van de inkomstenvrijlating wordt een deel van het verdiende en belastbare inkomen niet in mindering gebracht op de algemene en tevens belaste bijstandsuitkering.

Dit heeft als gevolg dat er meer uitkeringsgelden worden betaald. Deze uitkeringsgelden worden betaald uit de BUIG middelen (dit is het budget voor het betalen van uitkeringen).

Re-integratiemiddelen zijn bestemd voor alle instrumenten die helpen bij het ondersteunen naar werk en het financieren van de inkomstenvrijlating uit dit budget is daarmee oneigenlijk.

c. **Inkomensondersteuning**

Het buitenwettelijk begunstigende beleid, in de vorm van een nabetaling, kan door het Ministerie van SZW worden gezien als inkomensondersteuning en dat is voorbehouden aan het Rijk. Bijsturing door het Rijk is slechts aan de orde in uitzonderlijke situaties maar wel een risico.

B. Uitvoeringsproblemen

Naast de risico's die gepaard gaan met het uitvoeren van bovenwettelijk begunstigend beleid voorzie ik de volgende uitvoeringsproblemen:

a. **Belemmerende bepalingen in privacywetgeving**

Om de motie uit te kunnen voeren zal er onderzoek uitgevoerd moeten worden naar inwoners die in het verleden inkomsten uit deeltijd hebben ontvangen. Een deel van die inwoners zal geen bijstandsuitkering meer ontvangen. Als er geen sprake meer is van een relatie tussen inwoner en ons als Werkplein (doelbinding) dan mag WPDA deze inwoners niet meer actief benaderen.

b. **Nadelige gevolgen voor toeslagen**

Als sprake is van (na) betalingen vanuit het verleden, dan kan dit leiden tot een gewijzigde jaaropgave voor inwoners met allerlei fiscale gevolgen die dan met terugwerkende kracht optreden. Inwoners zijn mogelijk in de loop van het jaar definitief via werk uitgestroomd en een nabetaling kan bijdragen aan het verschuiven van een inkomensgrens. Hierbij ontstaan dan mogelijk gevolgen voor het recht op toeslagen van de belastingdienst en andere inkomensafhankelijke voorzieningen, die dan teruggevorderd kunnen gaan worden.

c. **Arbeidsintensief**

Het uitvoering geven van nieuw beleid met een ingangsdatum in het verleden leidt tot een zeer intensief uitvoeringsproces. Met elke betreffende inwoner zal gesproken moeten worden en op basis van inkomstengegevens uit het verleden zal eerst beoordeeld moeten worden of men recht heeft en welke periode van zes maanden gekozen moet worden om het voor de inwoner zo gunstig mogelijk te laten zijn. Het risico is hierbij aanwezig dat inwoners hun archief niet op orde hebben, zodat een eventueel recht niet meer vastgesteld kan worden.

Omdat het gaat om nieuw beleid, waarmee in de begroting geen rekening is gehouden, leidt dit tot extra uitvoeringskosten voor de gemeente Tynaarlo.

Samengevat en concluderend voorzie ik een arbeidsintensief en risicovol proces. Risicovol vanwege de onrechtmatigheden en mogelijke gevolgen voor de toeslagen voor inwoners en arbeidsintensief gelet op de inschatting die per inwoner moet worden gemaakt op basis van gegevens uit het verleden.

2. De motie over de meedoen premies

Hier kan ik kort over zijn. De heer Eiselin geeft in zijn onderzoek aan dat het College (en niet het Dagelijks Bestuur) bevoegd is tot het stellen van regels omtrent deze premies. De grondslag tot verstrekking zit opgesloten in artikel 31 lid 2 van de Participatiewet.

Het verzoek in de motie om over 2021 alsnog uit te betalen en hier ook in 2022 en verder te voorzien kan worden uitgevoerd, temeer daar deze middelen wel kunnen worden betaald uit het re-integratie budget.

Hoogachtend,

De heer A.M. Schonewille
Algemeen Directeur Werkplein Drentsche Aa

